

Arkivsaksnr. 23/07882-1
Saksbehandler Charlotte Karlsdatter Larsen

Saksgang Oppvekst- og utdanningsutvalget
Møtedato 09.06.2023

Dimensjonering og prioritering av behov utover skole for Tromsdalen skole/oppvekstsenter

Kommunedirektørens innstilling til vedtak:

Prioriteringer av behov i Tromsdalen skole/oppvekstsenter godkjennes.

Det jobbes videre med alternativer for dimensjonering og utbyggingstrinn i konseptvalgutredningsfasen, i tråd med kommunestyrets vedtak i sak 11/23, kommunens prinsipper for skolestruktur og elevtallsutviklingen slik den er beskrevet i saksfremlegget.

Stig Tore Johnsen
Kommunedirektør

Kari Henriksen
Direktør for oppvekst, utdanning og kultur

Hva saken gjelder

Saken fremmes på bakgrunn av kommunestyrets vedtak i sak 11/23:

- *Revidert behovsmelding for oppvekstsenter i Tromsdalen (vedlegg 1) godkjennes med forbehold om at identifiserte behov kvalitetssikres som en del av konseptutredningen, og behov ut over skole prioriteres nærmere.*
- *Rammer for anskaffelse av KVV Tromsdalen skole/oppvekstsenter (vedlegg 2) godkjennes.*
- *Kommunestyret ber om at alle større val om innhold eller plassering blir tatt opp til politisk avgjørelse. Kommunestyret ber om at Oppvekst- og utdanningsutvalet blir halde orientert i prosessen og at det blir utarbeidd ei revidert behovsmelding parallelt med KVV-prosessen som kjem tilbake til politisk behandling.*
- *Kommunestyret viser til at vi ikkje har oppdaterte elevtalsprognoser og ber om at det blir utgreidd kostnader, ulemper og fordeler med å bygge etappevis slik at ein kan vurdere å bygge for 640 elevar i første omgang med moglegheit for å utvide til 720 elevar.*

I tråd med kommunestyrets vedtak er det gjort en nærmere prioritering av behovene i oppvekstsenteret utover skolebehovet. I tillegg gjøres det rede for elevtallsutvikling, utfordringer og mulighetsrom på fastlandet sentralt som skal ligge til grunn for den videre utredningen knyttet til dimensjonering av den nye skolen i Tromsdalen.

Saksutredning

Prioritering av behov i oppvekstsenteret

Fra revidert behovsmelding for Tromsdalen oppvekstsenter:

Det prosjektutløsende behovet i saken er behovet for ny skole i Tromsdalen. Samtidig ser avdeling for oppvekst, utdanning og kultur at Tromsdalen barnehage har et betydelig behov for oppgradering og renovering, og at barnehagen i seg selv er i en slik forfatning at det må gjøres investeringer også her i nær fremtid. Tromsdalen helsestasjon er i dag i leide lokaler som er uegnet og for små for den driften som er nødvendig for å betjene alle brukerne i helsestasjonens virkeområde. Biblioteket i Tromsdalen er også i leide lokaler. I tråd med tidligere politiske vedtak og overordnede strategier, ønsker man å se på om man kan inkludere flere formål og tjenester i det nye bygget, for å realisere et oppvekstsenter for hele Tromsdalen.

I kommunestyrets vedtak i sak 11/23 ble den reviderte behovsmeldingen for Tromsdalen skole godkjent med forbehold om at behov utover skole prioriteres nærmere før man går videre til konseptvalgutredning.

Tabellen under viser hvilke prioriteringer som er gjort blant de behovene som fremgår av revidert behovsmelding.

Prioritering av behov i Tromsdalen oppvekstsenter

Prioritet	Tjeneste/funksjon	Krever eget areal	Sambruk. Egne arealer må ikke bygges.	Henvisning til <i>Kunnskapsskolen</i>	Plassering
1	Skole	X			
2	Barnehage	X			
3	Helsestasjon	X			
4	Familiens hus med åpen barnehage *		Åpen barnehage driftes i ordinær barnehage. Familiens hus driftes fra helsestasjon.		
5	Kombinert skole- og folkebibliotek		Folkebiblioteket samlokaliseres med skolens bibliotek - noe økt areal må påregnes.	Se punkt 3.8.3	Nærmiljøsonen
6	Juniorklubb		Kan samlokaliseres i ulike funksjoner i nærmiljøsonen.		Nærmiljøsonen
Arealer som skal inkluderes i prosjektet i tråd med <i>Kunnskapsskolen - grunnlagsdokument for skoleanlegg i Tromsø kommune</i>					
	Blackbox		I stedet for Kunnskapstrapp.	Se punkt 5.1	
	Kulturskoletilbud (se behovsmelding)		Noe ekstra areal og tilrettelegging må påregnes jf. behovsmelding og <i>Kunnskapsskolen</i> .	Se punkt 2.2	Nærmiljøsonen
	Idrettshall 20 x 40 m		Brukes som gymsal for skolen i skolens åpningstid.	Se punkt 4.5	

* Dersom prosjektet ikke inkluderer helsestasjon, vil det heller ikke være hensiktsmessig å etablere Familiens hus med åpen barnehage. Funksjonen går da ut.

De seks første funksjonene som er beskrevet er de formålene og tjenestene man beskrev i revidert behovsmelding på side 8. Ingen funksjoner er lagt til eller tatt ut, det er kun foretatt en prioritering mellom funksjonene i kommunestyrets vedtak i sak 11/23.

Prioriteringene som fremgår av tabellen over vil være førende for det videre arbeidet med konseptvalgutredning i den prioriterte rekkefølgen som fremkommer av tabellen. De tre nederste funksjonene er ikke listet i prioritert rekkefølge da de er elementer som skal vurderes i et hvert skoleprosjekt jf. «Kunnskapsskolen – grunnlagsdokument for skoleanlegg i Tromsø kommune».

Elevtallsutvikling på fastlandet sentralt

I kommunestyrets vedtak i sak 11/23, fjerde kulepunkt, viser kommunestyret til at kommunen ikke har oppdaterte prognoser, og ber om at det utredes kostnader, ulemper og fordeler med etappevis utbygging hvor man kan bygge for 640 elever med mulighet for utvidelse til 720. Dette vil utredes nærmere som en del av konseptvalgutredningen. I det følgende vil det gjøres rede for elevtallsutvikling og elevtallskapasitet på fastlandet sentralt som helhet, samt utfordringer og mulighetsrom som man kan se nærmere på i konseptvalgutredningsfasen.

I og med at kommunen ikke har oppdaterte prognoser, ble det besluttet å vurdere treffsikkerheten på prognosene fra 2019 ut fra ny kunnskap om blant annet boligprosjekter på

fastlandssiden. Dette for å kunne gi en anbefaling om hvilket alternativ (lavt, basis eller høyt) som bør danne grunnlaget for dimensjoneringen i prosjektet.

Vurderingen viser at alternativet for lav vekst fra 2019 har truffet best for kommunen som helhet, men for fastlandet er den faktiske barnetallsveksten for barn i alderen 6-12 år høyere enn i alternativet for lav vekst. For fastlandet har høyt alternativ i sum minst avvik mellom beregnet og faktisk barnetallsvekst for årene 2020-2022, men ligger for høyt sett ut fra kommunen som helhet. Anbefalingen er derfor at basis alternativ bør ligge til grunn i det videre beregningsarbeidet for Tromsdalen oppvekstsenter. Sentral investeringsgruppe besluttet i møte 28.04.2023 at denne anbefalingen skal følges i det videre arbeidet.

I tabellen under fremgår den overordnede kapasiteten på de enkelte skolene på fastlandet sentralt, samt elevtall for resten av framskrivingsperioden. Det er viktig å påpeke at utgangspunktet for tallet man har satt for kapasiteten på en skole ligger i den overordnede dimensjoneringen av skolen. Det er ikke mulig å sette et definitivt tall på kapasiteten på den enkelte skole eller det enkelte trinn fordi det foreligger flere variabler fra år til år knyttet til for eksempel fordeling av elever på de ulike trinnene, behov i elevgruppa, inn- og utflytting i skolekrets, skolens økonomi og pedagogisk organisering. Dette innebærer at en skole ut fra pedagogiske og organisatoriske forhold kan måtte ha ulikt delingstall på ulike trinn. Videre vil byggets beskaffenhet også kunne ha innvirkning på når en skole er å anse som full. Man må derfor ta høyde for at skolene i realiteten har underkapasitet før elevtallet tangerer det angitte tallet for kapasitet.

Elevtall basis alternativ KOMPAS 2019						
År	Skjelnan	Krokelvdalen	Lunheim	Tromsdalen	Reinen	Sum
2030	350	180	290	390	450	1660
2032	390	170	290	400	450	1700
2034	400	190	300	400	440	1730
2036	450	200	300	390	460	1800
2038	570	200	310	390	480	1950
2040	630	190	300	390	490	2000
Kapasitet	380	300	380	*	525	1585

* Kapasiteten for den nye skolen i Tromsdalen er ikke lagt inn da denne ennå ikke er fastsatt. Dagens Tromsdalen skole har kapasitet til 410 elever i hovedbygget, men har fått utvidet kapasitet gjennom to modulbygg slik at kapasiteten er på 620 i dag.

Elevtall markert i blått viser at elevtallet nærmer seg kapasitetsgrensen, og elevtall markert med rødt viser at elevtallet har oversteget kapasiteten.

Oppsummert ser man at det vil være 2000 elever på fastlandet sentralt i 2040. Uten at fremtidig kapasitet ved Tromsdalen skole er lagt inn, ser man at den samlede kapasiteten på fastlandet sentralt er 1585. Hvis man kun legger inn behovet for å dekke differansen mellom samlet elevtall og samlet kapasitet på fastlandet frem til 2040, må den nye skolen i Tromsdalen som et minimum dimensjoneres til 415 elever. Samtidig viser tabellen at man vil få betydelige problemer med kapasiteten nord på fastlandet fordi Skjelnan skole vil få kapasitetsproblemer allerede i 2030. Utfordringen øker gradvis ut framskrivingsperioden og elevtallet er beregnet til 630 i 2040, noe som medfører at elevtallet overstiger kapasiteten med 250 elever.

Det er ikke mulig å håndtere underkapasiteten ved Skjelnan gjennom kretsgrensereguleringer på fastlandet nord (Skjelnan – Krokelvdalen – Lunheim) alene. Dersom utfordringen skal løses gjennom kretsgrenseregulering, vil Tromsdalen skole som et minimum måtte ta mellom 60 og 100 elever fra Lunheim skolekrets i sør.

Ifølge prognosene vil også Reinen skole få kapasitetsutfordringer i løpet av framskrivingsperioden. Trenden viser en gradvis økning av elevtallet, men det er ikke mulig å si sikkert når og i hvor stor skala man må gjøre en kretsgrenseregulering mellom Reinen og Tromsdalen skole for å unngå å måtte bygge ut Reinen skole. Med forbehold om at nye prognoser viser fortsatt vekst i Reinen skolekrets, er det ikke usannsynlig at underkapasiteten på Reinen skole i fremtiden vil være et sted mellom 100 og 200 elever.

Det fins ikke prognoser som strekker seg lenger enn til 2040, men man ser at trenden viser vekst i Skjelnan og Reinen skolekretser, mens de andre skolekretsene har et mer stabilt elevtall. Hvordan dette bildet vil se ut i fremtiden, er det vanskelig å si noe sikkert om. Den nye skolen i Tromsdalen vil etter all sannsynlighet bli den største skolen på fastlandet, og har en sentral rolle i arbeidet med å rigge skolestrukturen på fastlandssiden for fremtiden. Man må sikre at det er tilstrekkelig skolekapasitet på fastlandet også etter 2040.

Denne saken skal ikke ta stilling til skolestrukturen på fastlandet. Arbeidet med skolestrukturen i kommunen iverksettes innen kort tid, når nye prognoser er tilgjengelig. Kommunestyret har gjennom de vedtatte prinsippene for skolestruktur gitt en føring om at man for fremtiden ønsker større og færre skoler. I det perspektivet er det derfor naturlig at man i denne saken bereder grunnen for å realisere vedtaket gjennom å dimensjonere Tromsdalen skole på en slik måte at man har et reelt handlingsrom når arbeidet med skolestruktur iverksettes.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at prioriteringene av behov utover skole gjøres i tråd med saksfremlegget, og at det jobbes videre med alternativer for dimensjonering og utbyggingstrinn i tråd med kommunestyrets vedtak i sak 11/23, kommunens prinsipper for skolestruktur og elevtallsutviklingen slik den er beskrevet i saksfremlegget.

Vedtakskompetanse

Oppvekst- og utdanningsutvalget

Vedlegg

Kunnskapsskolen - grunnlagsdokument for skoleanlegg i Tromsø kommune 2017 - 2022
Prognosenotat 2019
Revidert behovsmelding for Tromsdalen oppvekstsenter